

Greppa Fosforn i Fiholm

Område U8

Åbäckegraven

Vad har hänt sedan 2008?

Projektet startades genom en inledande träff med lantbrukarna i området tillsammans med Katarina Börling. En lista med åtgärder för fosforhushållning diskuterades. Vad gör vi? Vad borde vi göra? Vad gör vi inte?

*”ni pratar mycket om vad vi kan göra,
men tala istället om vad vi ska göra”*

Två av områdets lantbrukare följde med och besökte försöken vid Bornsjön.

En rådgivning till största markägaren i området kring dikning utfördes av Ronny Sköller och David van Alphen de Veer. Detta var en förlaga till dikningsmodulen inom Greppa Näringen. Samtidigt gavs råd till dikningsföretaget inför den stundande grävningen på delar av bäcken.

Projektering av en fosfordamm utfördes vid slutet av 2008. Jonas Andersson från WRS utförde denna projektering.

En bäckvandring genomfördes i LRF:s regi inom studiecirkeln "vattnets väg". Vi var inbjudna för att prata fosforhushållning.

Under 2009 började frågan om strukturkalkning ta form. Resultaten från Bornsjöförsöken hade påvisat strukturkalkningens mycket goda effekter för att motverka fosforförluster.

Susanna Vesterberg, miljöenhetens vattengrupp på Länsstyrelsen Västmanland initierade samtal för att förutsättningslöst se på möjligheten till en strukturkalkning i området. Vattenmyndighetens vattenvårdsdirektör Lennart Sorby samt Martin Larsson kom tidigt med i diskussionen. Vattenmyndigheten åtog sig att finansiera åtgärden i området.

Ett uppdrag utformades under 2010 där målet var att strukturkalka så stor del av pilotområdets areal som möjligt. Tidigt i upphandlingen stod det klart att Nordkalks alternativ var kostnadseffektivast.

Hjälpen från Nordkalks representanter Lars Vadmark och spridningsentreprenör Mikael Pettersson var sedan avgörande för att projektet fungerade så bra.

2011 gick projektet in i en lugnare fas. Lantbrukarna och jag träffades för att diskutera de rådande odlingsförutsättningarna, samt se på försöksserier över fosforgödsling. Samtidigt hade Katarina Kyllmar initierat att vi skulle upprätta en erosionskarta över området. Detta var mycket svårt då lantbrukarna hävdar att landskapet är flackt och ingen erosion uppstår.

Våren 2012 träffades Barbro, Katarina och Lovisa samt undertecknad för att ta del av de erosionskartor som tagits fram av Tette Alström, Ekologgruppen.

Sammanfattning

- Projekteringen av en fosfordamm väckte många frågeställningar.
- Strukturkalkningen av hela området har hittills varit framgångsrik – men kommer effekten att stå sig över längre tid?
- Erosionskartorna visade med all tydlighet att yterosion förekommer trots att lantbrukaren inte upplever att den existerar.
- Anpassade skyddszoner kopplade till erosionskartor bör ge en bättre träffsäkerhet på erosionsbenägen mark.